

Juhana Kelloniemi
Onkimiehentie 6
98100 Kemijärvi

Kemijärven kaupunginhallitus
PL 5
98101 KEMIJÄRVI

OIKAISUVAATIMUS 18.5.2020

Oikaisuvaatimuksen tekijä: Juhana Kelloniemi
Onkimiehentie 6
98100 Kemijärvi
Kotikunta: Kemijärvi
Puh: 044-2844475
juhana.kelloniemi@kemijarvi.fi

Vaadin pöytäkirjan pykälän 123 päätöksen kumoamista, Kemijärven kaupunginhallituksen kokous 4.5.2020

Kaupunginhallitus on ylittänyt toimivaltansa ohjeistamalla Kemijärven Kehitys Oy:tä hyväksymään takautuvasti muutoksia Boreal Bioref Oy:lle myönnetyn 350 000 euron lainan ehtoihin.

Kohta 1.

Laina ja sen korko ovat erääntyneet maksettavaksi 31.12.2018. Kaupunginhallituksen aiemmista pöytäkirjoista ei löydy tietoa siitä, että lainan maksupäivää lykätään. Näin ollen päätös on tehty jälkikäteen eli takautuvasti.

Kemijärven Kehitys Oy:n hallitus on 26.6.2019 hyväksynyt uudeksi erääntymispäiväksi 30.6.2020. Käsittääkseni **velallisen toimivaltaan ei kuulu yksipuolisesti muuttaa maksuehtoja?** Lisäksi allekirjoittanut on Kemijärven Kehitys Oy:n hallituksen varajäsen, eikä muutoksesta ole Kehitys Oy:n puolesta tiedotettu. Allekirjoittanut on myös pyytänyt kokouspöytäkirjoja, mutta niitä ei ole toimitettu. Myöskään aiempia pyydettyjä pöytäkirjoja ei ole toimitettu. **Miten Kemijärven Kehitys Oy:n luottamushenkilö voi osallistua päätöksentekoon, jos tiedossa ei ole mitä aiemmin on päätetty, tai ovatko päätökset laillisia?**

Lainan eräpäiväasiaa tai koko lainan konvertointiasiaa ei ole käsitelty kaupunginvaltuustossa, vaikka sillä on ollut huomattava vaikutus Kemijärven Kehitys Oy:n rahaliikenteeseen ja sitä kautta Kemijärven kaupungin talouteen. Asiaa on kaupunginjohtajan sihteerin Aune Kumpulain mukaan käsitelty valtuuston iltakoulussa, mutta näistä ei ole pidetty muistiota tai pöytäkirjaa.

Kaupunginvaltuuston iltakoulu ei myöskään ole virallinen päätöksentekuelin. Asiaa ei ole käsitelty myöskään kaupunginhallituksessa.

Kemijärven Kehitys Oy on toiminut aikaisemman omistajaohjauksen ja sopimuksen vastaisesti. Kaupunginhallituksella ei näin ollen ole toimivaltaa hyväksyä tätä muutosta. Muutoksella on huomattava talousarviovaikutus ja päätös täten rikkoo Kuntalain § 110 sekä Kemijärven kaupungin hallintosääntöä taloudenpidosta, mm. § 65 ja § 66. Talousarvion vahvistaminen ja muuttaminen kuuluvat yksiselitteisesti kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Kohta 2.

13.2.2020 on myös muutettu takautuvasti korkosopimusta. Samalla jo kertyneistä koroista on luovuttu, mikä kaupungin taloudellinen tilanne huomioiden on hyvin vastuutonta. Sopimuksen muutos olisi pitänyt käsitellä kaupunginvaltuustossa. Kaupunginhallitukselle ei ole tässä kokouksessa ollut toimivaltaa hyväksyä muutosta takautuvasti.

Kohta 3.

28.3.2020 Kemijärven Kehitys Oy:n hallitus on päättänyt koron kertymisen aloittamisesta uudelleen 1.1.2021 alkaen. Kuitenkin laina on erääntynyt 30.6.2020 tai oikeastaanhan se oli erääntynyt jo aikaisemmin 31.12.2018.

Koron muuttamisella on huomattava talousvaikutus. Asia pitää näin ollen kaupungin hallintosäännön mukaan käsitellä kaupunginvaltuustossa. Eihän lainaa sinänsä pitäisi edes olla sovittuna 1.1.2021 alkaen? Onko siis lisäksi olemassa muita sopimuksia lainoista ja rahoituksista Boreal Bioref Oy:lle vuodelle 2021? Ainakaan sellaista ei ole tuotu asianmukaisesti Kemijärven kaupunginvaltuuston käsittelyyn ja päätettäväksi talousarviota laadittaessa.

Kaupunginhallituksen konvertointia koskeva päätös ei ole lainvoimainen. Siten ei myöskään voida antaa ohjeistusta tuon päätöksen mukaisesti ennen lainvoimaisuutta.

Kaupunginhallituksen nyt tekemä päätös tarkoittaa aikaisemman konvertointia koskevan päätöksen täytäntöönpanoa. Tällaista täytäntöönpanopäätöstä ei kuntalain mukaisesti saa tehdä, koska täytäntöönpano tekisi muutoksenhaun hyödyttömäksi.

Valitus konvertointia koskevasta kaupunginhallituksen päätöksestä on vireillä Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa.

Kaupunginhallituksen päätös on kumottava myös tältä osin lainvastaisena.

Kohta 4.

Kemijärven Kehityksen hallituksen puheenjohtaja Pentti Koskenranta on Boreal Bioref Oy:n hallintojohtajan Elina Koskenrannan aviopuoliso. Onko Kehityksen hallituksen puheenjohtaja ollut mukana päättämässä Boreal Biorefin lainaehtojen muutoksista, yrityksen, missä hänen aviopuolisonsa on johtavassa asemassa? Mikäli näin on, ovat päätökset mitättömiä.

Lisäksi Jari Polvi on toiminut Kemijärven Kehityksen toimitusjohtajana huhtikuuhun 2019 saakka sekä Boreal Biorefin hallituksen jäsenenä, sekä Kemijärven kaupungin yritysasiamiehenä. Kyseinen henkilö on esteellinen Boreal Biorefin lainaa ja sen korkoja koskevien päätöksenteossa. Jari Polvi on ollut läsnä myös 30.3.2020 kaupunginhallituksen kokouksessa, jossa konvertoinnista on päätetty.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Lea Koskela toimii myös Itä-Lapin Energian hallituksessa luottamustehtävässä. Itä-Lapin Energia on myöntänyt 100 000 € vakuudetonta lainaa Boreal Bioref Oy:lle, jäsenten henkilökohtaisella takauksella. Boreal Biorefille myönnetyn lainan ja korkojen konvertointipäätöstä odotetaan kaupunginhallituksen päätöksen 20.4.2020 § 110 mukaan kaikilta pääomasijoittajilta, täten myös Itä-Lapin Energialta. Lea Koskela on esteellinen keskustelemaan, esittelemään ja päättämään, sekä kaupunginhallituksessa, että Itä-Lapin Energian hallituksessa Boreal Biorefia koskevien laina- ja korkoehtojen muutoksista.

Moraalinen ja eettinen vastuu julkisessa päätöksenteossa.

Kemijärven kaupunginvaltuusto on 27.4.2020 päättänyt kokouksessaan tilapäisen valiokunnan perustamisesta tarkastuslautakunnan puheenjohtajiston erottamiseksi. Vaade tarkastuslautakunnan erottamiseksi liittyy olennaisesti siihen, että elin on määrätietoisesti pyrkinyt selvittämään, onko Boreal Bioref Oy:lle myönnetty rahoitus ollut laillista ja kaupungin hallintosäännön mukaista. Tämä tarkastuslautakunnan lakisääteisen tehtävän toteuttaminen ei ole ollut kaikille kyseenalaisia päätöksiä esteellisenä tai muutoin henkilökohtaista rahallista hyötyä havitteleville osapuolille mieleen. Ainakin eettisesti ja moraalisesti arveluttavaa onkin se, että tässä tarkastuslautakunnan erottamisvaliokunnassa istuu asian käsittelyn kannalta ainakin kaksi esteellistä henkilöä, Pentti Koskenranta ja Kirsti Ojala. Heillä molemmilla on suuri rahallinen henkilökohtainen intressi asiassa.

Kohta 5.

Kemijärven Kehitys Oy:n hallitus on toiminut omavaltaisesti rikkoen kaupunginvaltuuston 11.6.2018 § 40 hyväksymää 1.8.2018 voimaan tullutta konserniohjetta. Kaupunginhallitus ei voi hyväksyä näitä toimia jälkikäteen viemättä asiaa kaupunginvaltuuston päätettäväksi, koska kaikilla toimilla on talousarviovaikutukset, jotka kuuluvat valtuuston päätettäväksi. Jos näin on, kuka tai ketkä ovat sopineet muutoksista ja milloin näin on tapahtunut? Allekirjoittaneen epäilystä siitä, että lainamuutoksia ei ole alistettu Kemijärven Kehityksen hallitukselle vahvistaa se, että pyynnöstä huolimatta pöytäkirjoja ei ole toimitettu.

Vahingonkorvausvastuu muodostuu, mikäli konserniohjeen noudattamatta jättäminen johtaa merkittävään vahinkoon tai aiheuttaa haittaa tytäryhteisölle tai kaupunkikonsernille. Konserniohjeen mukaan Kemijärven kaupunginvaltuusto on hyväksynyt talouden sopeuttamisohjelman, joka sitoo myös konserniyhtiöitä. Muuttamalla jälkikäteen ja omavaltaisesti suuren lainapääoman, sekä siihen kertyneiden huomattavia korkojen lainaehjoja, ylittävät sekä Kemijärven kaupunginhallitus, että Kemijärven Kehityksen yhtiökokous ja hallitus valtuuston asettamat talouden sopeuttamisohjelman raamit räikeästi.

Vuodesta 2016 alkaen on nähty useita Kemijärven kaupunginhallituksen esityslistalle tuotuja päätösehdotuksia rahoituksista, vakuudenpoistoista, koroista ja muutoksista, hyödyttäen vain joko muutamien esteellisinä päätöksentekoon osallistuneiden omaa rahallista takausvastuun poistumista, tai yhden yksityisen osakeyhtiön etua, Boreal Bioref Oy:n etua. Näitä laina- ja korkoehtoja on muutettu ja nyt kiireellä jälkepäin. Puutteellisin, jopa virheellisin tiedoin, pyritään asioita takautuvasti tuomaan päätöksentekoon Kemijärven kaupunginhallitukseen. Sen toimivalta ei riitä asioista kuitenkaan päättämään. Kuntalain §85 mukaan luottamushenkilöt toimivat käsittäakseni virkavastuulla.

Kemijärven kaupungin omistajapoliittisen linjauksen (kv 6.5.2019 § 23) mukaisesti "Omistajaohjaus on johdonmukaista, pitkäjänteistä, avointa ja ennustettavaa." Tällä hetkellä em. linjaa ei ole. Päätöksiä tehdään jälkikäteen ja salailuperiaatteella. Näin rikotaan kuntalakia

ja kaupungin talousarviota, hallintosääntöä, konsernisääntöä, omistajapoliittisia linjauksia, sekä toimitaan muutenkin moraalisesti ja eettisesti hyvin arveluttavalla tavalla.

Oikaisuvaatimus

Vaadin laina- ja korkomuutosten päätöksenteon siirtämistä Kemijärven kaupunginvaltuustolle. Vaadin kaupunginhallitukselta julkista selvitystä Kemijärven Kehityksen toimitusjohtajan sekä hallituksen toimista ko. lainan muutoksia koskien. Ketkä lainamuutospäätöksiä ovat tehneet? Koska niitä on tehty? Kuinka päätökset on tehty ja miksi päätöksiä ei ole alistettu kunnalliseen päätöksentekoprosessiin kuten Kemijärven kaupungin konserniohje sekä hallintosääntö edellyttävät?

Uudistan vaatimukseni siitä, että Kemijärven kaupunginhallituksen on omistajaohjattava Kemijärven Kehitys Oy:tä vaatimaan Boreal Bioref Oy:ltä pääomalainan sekä siihen kertyneiden korkojen takaisinmaksusuunnitelmaa. Mikäli kaupunginhallitus ei kykene päätöksentekoon kuntalaisten ja kunnan talouden edun mukaisesti, on syytä miettiä tilapäisen valiokunnan perustamista kunnanhallituksen nauttiman luottamuksen arvioimiseksi kaupunginvaltuustossa?

Kemijärvi 18.5.2020

Juhana Kelloniemi, kaupunginvaltuutettu, Kemijärven Kehitys Oy:n hallituksen varajäsen